

ВІДПОВІДІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка на зауваження, викладені у звіті експертної групи «Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми 40787 Бізнес-адміністрування і консультування (мова навчання англійська/українська) з можливістю подвійного дипломування з Університетом Мачерата, Італія (Global Politics and International Relations, Curriculum International Politics and Economic Relations), рівень вищої освіти «Магістр», спеціальність 075 Маркетинг»

Київський національний університет імені Тараса Шевченка хоче подякувати експертній групі за змістовну та продуктивну співпрацю під час експертизи ОП «Бізнес-адміністрування і консультування» та високу оцінку ефективності її функціонування. Ми вдячні експертам за ґрунтовні обговорення та висловлені рекомендації щодо покращення програми. Це буде сприяти її подальшому вдосконаленню та зростанню.

Водночас хочемо висловити певні уточнення щодо окремих позицій звіту:

Критерій	Звіт експертної групи	Коментар КНУТШ
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	<i>Рівень відповідності Критерію 1.</i> Рівень А <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.</i> Експертна група вважає, що рекомендації для подальшого розвитку ОП пропонує розглянути можливість введення до навчального плану наступних напрямів: Креативний маркетинг, Маркетинг стартапів. Це розширить цільову аудиторію користувачів програми <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.</i> Освітня програма та освітня діяльність зацілює програмою відповідають визначеному критерію. Програма є інноваційною, оскільки надає студентам можливість отримати подвійний	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 1. Коментарі: Запропоновані експертною групою рекомендації щодо подальшого розвитку ОП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні.

	ипломз UniMC, Італія та використанням найсучасніших інтерактивних методів викладання (форуми, ігри, мозкові штурми та ін.).	
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	<i>Рівень відповідності Критерію 2.</i> Рівень В <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.</i> Рекомендації: ЕГ вважає за доцільне запропонувати запровадити додаткові курси та факультативи з італійської мови для розвитку соціальних навичок здобувачів вищої освіти, що пов'язано з особливістю розвитку ОНП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.</i> ОНП "Бізнес-адміністрування та консультування" має значний рівень узгодженості за підкритеріями 2.1, 2.2, 2.3, 2.6, 2.7, 2.8, 2.9 та достатньою мірою узгоджена за підкритеріями 2.3, 2.5. Застосування цілісного підходу до оцінювання виявлених фактів та їх контексту дозволило встановити, що освітня діяльність за програмою "Бізнес-адміністрування та консультування" загалом відповідає Критерію 2 з	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 2. На нашу думку, структура та зміст ОНП відповідають оцінці А. Коментарі: 1. ЕГ у своєму звіті не виділила недоліки, отже не зрозуміло, про які «недоліки, що не є суттєвими» йдеться в обґрунтуванні рівня відповідності критерію 2. 2. Італійська мова вже викладається носіями мови у 2 семестрі в Університеті Мачерата. Обґрунтування: 1. ОНП є інноваційною міждисциплінарною програмою, що поєднує прикладну галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (120 кредитів ЄКТС) та інтернаціоналізовану галузь 29 «Міжнародні відносини» (40 кредитів ЄКТС). Це дозволяє випускникам програми дістати унікальні компетентності адміністрування і консультування міжнародного бізнесу через глибоке розуміння процесу розвитку міжнародних економічних відносин в умовах глобалізації. Таке поєднання різних галузей знань забезпечує конкурентоспроможність ОНП на міжнародному ринку освітніх послуг. Підтвердженням цього є той факт, що саме за цією ОНП вперше в історії України був здійснений випуск італійських студентів подвійного диплому, двоє з яких прийняли участь у зустрічі ЕГ з випускниками (Caterina Cozzoli та Marina Riccardi). 2. Здобувачі освіти мають найширші можливості реалізації свого права на вільний вибір навчальних дисциплін, які останні 9 років успішно реалізуються на трьох рівнях: 1) в межах ОНП в Україні та Італії; 2) поза межами ОНП в КНУТШ;

	недоліками, що не є суттєвими.	З) поза межами ОНП в інших ЗВО в Україні та закордоном. Вибір дисциплін в межах ОНП здійснюється в Україні та Італії згідно Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (п. 9.4), Положення про порядок організації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін та Угоди про подвійне дипломування між КНУТШ та UniMC. На національному рівні здобувачі освіти можуть обрати дисципліни з запропонованих пар та кластер спеціалізації в залежності від своїх планів на майбутнє кар'єрне зростання. Ті, хто спрямовані на відкриття власного бізнесу, мають змогу обрати кластер «Стратегічне планування та розвиток бізнесу». Студенти аналітичного складу розуму, які бажають допомагати існуючим бізнесам ставати успішними, можуть обрати кластер «Бізнес-аналітика і консалтинг». Університет Мачерата (Італія) в рамках ОП International Politics and Economic Relations також пропонує перелік варіативних дисциплін, що оновлюється кожного року. Крім того, надається можливість обрати дисципліни інших освітніх програм, що викладаються у другому семестрі та не є складовою програми подвійного диплому (додаток 3 Додаткової угоди щодо подвійного магістерського диплому). Вибір навчальних дисциплін поза межами ОНП регулюється Положенням про порядок організації студентами КНУТШ права на вільний вибір навчальних дисциплін. Здобувачі освіти можуть обрати будь-які дисципліни іншої освітньої програми того ж рівня. Вибір курсів в інших ЗВО (національних та міжнародних) регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ. Студенти можуть скористатись своїм правом кредитної національної та міжнародної мобільності в університетах-партнерах згідно укладених угод, що фінансується у т.ч. за програмою Erasmus +. З. Практична підготовка здобувачів ОНП передбачає не тільки стажування, а й підбір практично-орієнтованих дисциплін обов'язкової та варіативної частин навчального плану та використання відповідних інтерактивних форм та методів викладання. Інноваційним є глибокий зв'язок з практикою, що

		реалізується у тому числі за рахунок: 1) обговорення реальних кейсів роботодавців та слухачів бізнес-школи КНУ МВА, яка є складовою портфелю програм lifelonglearningз бізнес-адміністрування, що реалізується кафедрою міжнародної економіки та маркетингу; 2) тренінгових занять, побудованих у форматі інтенсивів з найбільш актуальних питань сучасного бізнесу, коли і лекції, і семінари виконані в інтерактивному форматі; 3) виїзних занять, що проводяться безпосередньо на підприємствах, та є елементом дуальної освіти, та залучення практиків до навчального процесу. Викладачі ОНП мають досвід створення та\або консультування бізнесу, викладають у Бізнес-школі КНУ МВА та інших школах бізнесу. 4) написання дипломних робіт магістра на замовлення діючих національних та міжнародних бізнесів з обов'язковим польовим дослідженням ринку шляхом анкетування експертів та\або споживачів з подальшою статистичною обробкою результатів. 4. Міжнародний дослідницький проект X-Culture, про який йдеться у звіті ЕГ, є унікальним проектом партнеру КНУТШ Університету Північної Кароліни у Грінсборо (США), що об'єднує близько 5 тис. учасників з 40+ країн. Проект дістав перше місце у категорії «NurturingEmployability» від WhartonBusinessSchool та передбачає отримання softskillспід час роботи у глобальних віртуальних командах. Магістри кафедри міжнародної економіки та маркетингу двічі вигравали цей конкурс, причому у зимову сесію 2016/17 це була студентка ОНП з бізнес-адміністрування Харченко О.
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	<i>Рівень відповідності Критерію 3. Рівень В</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.</i> ЕГ пропонує переглянути питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті,	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 3. На нашу думку, доступ до ОНП та визнання результатів навчання відповідають оцінці А. Коментарі: Згідно Закону України Про освіту (ст.8, п.5), «Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та\або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному

	але водночас не вважає недоліком не визнання результатів навчання у неформальній/інформальній освіті в КНУТШ. Але спираючись на рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості ОП, слід зазначити: «Відсутність нормативно-регулювання цих питань на загальнодержавному рівні не є перешкодою для запровадження відповідних процедур, адже згідно з частиною третьою статті 2 Закону України «Про освіту» суб'єкт освітньої діяльності має право самостійно приймати рішення з будь-яких питань у межах своєї автономії, визначеної цим Законом, спеціальними законами (до яких належить Закон України «Про вищу освіту») та/або установчими документами, зокрема з питань, не врегульованих законодавством». Отже, твердження щодо перегляду даного питання в ЗВО носить рекомендаційний характер. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.</i> Враховуючи автономність ЗВО, позитивні практики в межах критерію, експертна група вважає, що освітня програма в цілому має повну відповідність Критерію 3.	законодавством». У Законі України «Про вищу освіту» детально розписуються права ЗВО щодо самостійного визнання освітніх кваліфікацій і результатів навчання у формальній освіті і немає жодної згадки про будь-які права ЗВО щодо визнання результатів неформальної освіти. Відсутність у ЗВО прав самостійно вирішувати питання визнання неформальної освіти де факто підтверджується наявною практикою дій ЦОВВ. Наприклад, МОН України (без врахування точки зору ЗВО як державної, так і приватної форми власності) імперативно встановлює правила визнання сертифікатів з володіння іноземною мовою при вступі на програми різних рівнів вищої освіти: відмовляє за рівнем бакалавра і магістра, і дозволяє – за рівнем доктора філософії. Згідно ст. 38. Закону України «Про освіту», органом, який «формує вимоги до ... визнання результатів неформального та інформального навчання» є Національне агентство кваліфікацій. В такому правовому полі ЗВО не мають можливості, не порушуючи закон, виконувати рекомендації міжнародних інституцій, зокрема ЮНЕСКО, щодо визнання неформальної освіти (які, до речі, перш за все стосуються набуття не освітніх, а професійних кваліфікацій). Однак у разі затвердження відповідних змін до Закону України «Про освіту», КНУТШ готовий розробити відповідні імплементаційні акти, про що ЕГ було повідомлено під час зустрічей з адміністрацією ЗВО. Обґрунтування: Унікальною практикою визнання результатів навчання за ОНП є можливість пройти навчання в Університеті Мачерата тим здобувачам або випускникам, що не вступили на програму подвійного диплому під час оголошення конкурсу. Це означає, що будь-який студент або випускник ОНП має змогу самостійно подати документи до італійського вишу-партнеру, буди зарахованим за спрощеною процедурою, перезарахувати дисципліни, вивчені у КНУТШ згідно «Угоди про подвійне дипломування» та пройти навчання в Італії, сплативши лише за 1 рік. Таким чином, навіть ті,

		хто з певних причин вирішив не приймати участь у конкурсі на програму подвійного диплому, мають змогу все рівно отримати другий диплом після закінчення навчання за ОНП. Випускниця програми 2014р. Усенко А. вже скористалась цією можливістю. Студентка ОНП 2020р. вступу Мащенко С. планує продовжити навчання в Італії після закінчення програми в Україні та стабілізації ситуації з пандемією.
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	<i>Рівень відповідності Критерію 4.</i> Рівень А <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.</i> Відсутні. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.</i> ОНП має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1, 4.2, 4.3, 4.4 та 4.5. ОНП та освітня діяльність за цією ОНП повністю відповідають Критерію 4.	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 4. Коментарі: Інноваційною практикою є написання та захист кваліфікаційних робіт магістра англійською мовою перед спільною українсько-італійською комісією у складі: - стороннього голови комісії, що представляє інший ЗВО; - представників КНУТШ; - двох представників Університету Мачерата. Захист дипломних робіт відбувається публічно за участі роботодавців та інших представників міжнародної академічної спільноти, що не є членами екзаменаційної комісії. Слід зазначити, що навіть студенти, що не навчались за програмою подвійного диплому, часто прагнуть писати та захищати дипломні роботи англійською мовою. Так, цього навчального року магістр 2 року ОНП Дегтярьова В. готує диплом англійською.
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	<i>Рівень відповідності Критерію 5.</i> Рівень В <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.</i> ЕГ рекомендує продовжувати підтримку функціонування доброчесного морально-етичного середовища.	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП, проте не погоджується з оцінкою В за критерієм 5. На нашу думку, контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність відповідають оцінці А. Обґрунтування: Питання академічної доброчесності є пріоритетним у КНУТШ. Інноваційною практикою є наявність чіткої політики академічної доброчесності, що реалізується на всіх рівнях: 1) на рівні університету

	<i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.</i> Аналіз критерія 5 показав повну відповідність якісним характеристикам цього критерію, зокрема наявна чітка та зрозуміла політика, дотримання академічної доброчесності, її популяризація; правила проведення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та доступними для усіх учасників освітнього процесу; форма атестації здобувачів відповідає формі атестації зазначених вимогам Стандарту вищої освіти спеціальної ступеню 075 Маркетинг для другого (магістерського) рівня вищої освіти.	- розроблено 7 нормативних документів, що регламентують це питання. Окрім наведених ЕГ у п.5.4 документів, питання академічної доброчесності у КНУТШ також регулюються: Положенням про Постійну комісію Вченої ради з питань етики Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Порядком вирішення конфліктних ситуацій у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка, Антикорупційною програмою Київського національного університету імені Тараса Шевченка - КНУТШ є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) від Американських Рад з міжнародної освіти. 2) на рівні економічного факультету - принципи академічної доброчесності зафіксовано у п.4.1 Програми розвитку на 2018-2023 рр. - всі дипломні роботи всіх студентів факультету проходять безкоштовну для студентів перевірку на плагіат 3) на рівні кафедри міжнародної економіки та маркетингу окрім Положення про створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату - питання академічної доброчесності включено до екзаменаційних білетів модулю «Методологія та організація економічних наукових досліджень» дисципліни «Стратегічний аналіз національних та міжнародних ринків» у формулюванні: «Виходячи з власного досвіду, розкрийте принципи академічної доброчесності. Запропонуйте механізм запобігання академічному плагіату» - розділ «Основні положення щодо дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти» включено до Методичних рекомендацій до виконання кваліфікаційної роботи магістра для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 075 «Маркетинг» (автори А.О. Старостіна, Н.Ю. Кочкіна, Т.В. Нагачевська, В.В. Журило) - розділ «Академічна доброчесність: практичні рекомендації» міститься у монографії «Сім сходиночок підготовки успішної дисертації» (за заг. ред. А.О. Старостіної), що є основним рекомендованим джерелом літератури для магістрів ОНП в рамках

		модулю «Методологія та організація економічних наукових досліджень»
Критерій 6. Людські ресурси	<i>Рівень відповідності Критерію 6. Рівень А</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.</i> Враховуючи інноваційність програм і ЕГ рекомендує продовжувати публікаційну активність у міжнародних наукометричних базах (Scopus, Web of Science) оскільки це буде підкреслювати наукову складову ОП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.</i> Освітні програми та освітні діяльність зацією програмою відповідають визначеному критерію. Інноваційною практикою в контексті цього критерію є «KNU Teach Week», даний курс проводиться регулярно та сприяє своєчасному підвищенню кваліфікації викладачів.	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 6. Коментарі: 1. Після закінчення роботи ЕГ, 1 березня 2021 р. пройшло засідання Вченої Ради КНУТШ, під час якого розглядалось Положення про розрахунок надбавок викладачам, які проводять навчальний процес англійською мовою. Слухалось питання про збільшення існуючих надбавок вдвічі, що буде стимулювати викладачів до використання іноземних мов у навчальному процесі. 2. У КНУТШ планується впровадження програми корпоративного медичного страхування для викладачів зі стандартною страховою сумою у 70 тис. грн. Планується залучити до співпраці близько 500 медичних закладів та 800 аптек. Для визначення переліку медичних послуг 2 березня 2021 р. розпочато опитування викладачів КНУТШ. Це унікальна практика соціальної підтримки НПП університету.
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	<i>Рівень відповідності Критерію 7. Рівень А</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.</i> ЕГ висловлює рекомендацію щодо узагальнення інформаційного наповнення ресурсів економічного факультету	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 7. Коментарі: Запропоновані експертною групою рекомендації щодо подальшого розвитку ОНП будуть розглянуті при її подальшому вдосконаленні.

	утакафедриміжнародноїекономіки імаркетингуновинамитаінформаці єюпропрограму, що наведена у соціальних мережах, це сприятиме посиленню конкурентних позицій ОНП. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.</i> ОНПмаєзначнийрівеньузгодженост іізякісниххарактеристикамизапід критеріями 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6. ОНП та освітня діяльність за цією ОП загалом відповідають Критерію 7.	
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	<i>Рівень відповідності Критерію 8.</i> Рівень А <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.</i> Відсутні. <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.</i> Освітняпрограма таосвітнядіяльністьзацієюпрограмоювідповідаютьвизначеному критерію таєінноваційноюупроцесізабезпеченняпублічностітапрозорості, оскількипідвищуєдоступністьтавідкритістьінформаціїдлярізнихгрупстейкхолдерів.Представленірезультатиопитуванняроботодавцівувиглядіпрезентаціїзнаведенняманалітичних результатів є інноваційною	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОНП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 8.

	практикою.	
Критерій 9. Прозорість та публічність	<i>Рівень відповідності Критерію 9. Рівень А</i> <i>Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.</i> Відсутні . <i>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.</i> Експертна група констатує повну відповідність якійсь характеристикам даного критерію. Також відзначає інноваційність та прозорість щодо отримання відповідних рекомендацій заінтересованих сторін, щодо покращення ОП через інтерактивну форму на веб-сторінці	КНУТШ дякує ЕГ за високу оцінку функціонування ОП та цілком погоджується з оцінкою А за критерієм 9.